

För andra året i rad minskar utgivningen av barn- och ungdomsböcker i Sverige. Det visar Svenska barnboksinstitutets Bokprovning som presenteras idag. Särskild uppmärksamhet ges klimat- och miljöfrågan, utgivningen av ljudböcker samt den stora fantasyutgivningen. Andra framträdande teman i 2019 års utgivning är skildringar av sex och sexuella övergrepp, den nakna kroppen, kollektivt samt skräck.

För andra året i rad minskar alltså utgivningen. Den sista februari 2020 hade det inkommit 2 217 tryckta barn- och ungdomsböcker med 2019 som utgivningsår till Sbi. Det är 91 titlar (4 procent) färre än 2018. Faktorer som påverkar minskningen kan vara förändrade utgivningsstrategier på enskilda förlag, de senaste årens diskussion om överutgivning av barn- och ungdomsböcker samt den ökade digitala utgivningen. Den mest anmärkningsvärda förändringen 2019 är att översättningarna fortsätter att minska i antal. Det är också översättningarna som står för minskningen i utgivningen totalt sett. Det innebär att den svenska originalutgivningen ytterligare stärker sin dominans över översättningarna och att skillnaden är större än den varit sedan mitten av 1900-talet.

Till Bokprovning 2020 har tre gästsribbenter anlåtats för att fördjupa sig i särskilda teman. Ann Steiner från Lunds universitet har tittat närmare på ljudboksutgivningen 2019. Hennes översikt visar att utgivningen av ljudböcker för barn och unga har ökat markant de senaste åren och att inläsningar av äldre titlar dominerar utgivningen. Lydia Wistisen från Stockholms universitet skriver om miljöfrågan i 2019 års barn- och ungdomsböcker. Klimathot, miljövård, återvinning och väderförändringar är framträdande teman som hon återfinner i hela utgivningen. Malin Alkestrand från Linnéuniversitetet har gjort en djupdykning i fantasyåret 2019. Hon menar att utgivningen alltjämt präglas av maktfrågor och kampen mot ondskan, men också mjukare värden. Hon ser en i grunden konservativ litteraturkategori som börjar intressera sig för normfrågor.

Utöver detta finns i årets Bokprovning djupdykningar i hur ämnesord kan beskriva utgivningen som helhet samt skildringar av sex och sexuella övergrepp, den nakna kroppen, funktionsvariationer och -nedsättningar, flykt, integration och kulturkrockar, kollektivt samt skräck, rysare och spökhistorier. Utgivningen presenteras också sedan tidigare kategori för kategori.

Svenska barnboksinstitutet har till uppgift att samla in alla barn- och ungdomsböcker som ges ut i Sverige och har sedan 1993 genomfört Bokprovningen.

Dokumentationen finns tillgänglig på www.barnboksinstitutet.se/bokprovning.

Med anledning av det rådande coronaläget våren 2020 har föreläsningarna och utställningen i samband med Bokprovningen fått förändrade förutsättningar. Föreläsningarna filmas av UR Samtiden och finns tillgängliga från och med slutet på maj 2020. Utställningen som vanligtvis visas i Sbi:s bibliotek exponeras digitalt genom kortare filmer och finns tillgängliga från och med mitten på maj 2020. Allt publiceras på institutets webbplats.

Kontakt: Lillemor Torstensson, lillemor.torstensson@barnboksinstitutet.se